Ročník XI. — Číslo 45. Kvasilov dne 26. listopadu 1936.

Opłata pocztowa uiszcz. ryczałtem. 35 gr.

Rukopisy se nevracejí.

ADRES REDAKCJI: KWASIŁÓW - CZESKI

Ten, kdo si umínil buď zvítěziti nebo zemříti, bývá málokdy přemožen.
Corneille.

# Hlas Volyně

Týdeník věnovaný českým zájmům v Polsku.

## Před volbami nových obecních starostů.

Jak oznamuje časopis „Wołyń", v listopadu se končí první tříleté období úřadování starostů, zvolených dle nové ústavy samosprávní.

V nejbližší době se budou konati na Volyni volby v 2.700 obcí nového starosty.

Podáváme zde stručný obsah volebního řádu.

Starostu obce a jeho zástupce volí obecní rada (vyjímečně — v malých obcích — obecní shromáždění). Volba koná se hlasováním na jednoho z přihlášených kandidátů. Přihláška kandidáta musí býti učiněna písemně aspoň pětinou ústavních počtu rádních. Přihláška musí obsahovati jméno, příjmení, jména rodičů, věk a bydliště kandidáta, neb kandidátů (nejvíce 2).

Hlasování zásadně jest veřejné a jenom na žádost $^1/_{10}$ ústavního počtu rádních může býti i tajné, tenkráte se hlasuje při pomoci lístků. Hlasovací lístky musejí býti opatřeny razítkem gminy a po vyplnění jménem a příjmením kandidáta, vloženy do obálek, též orazítkovaných a dodaných gminou.

Za zvoleného starostou se počítá ten kandidát, který obdržel nejvíce hlasů; jeho náměstkem — druhý který obdržel nejvíce hlasu. Jsou-li přihlášený jenom dva kandidáti, hlasování odpadá a první z přihlášených kandidátů se počítá starostou a druhý — jeho náměstkem.

Den voleb a předsedu volební schůze vyznačuje povjatový starosta. Předseda volební schůze musí oznámiti obecní radě o schůzi nejméně za 3 dni před ní. Aby volby byly pravoplatné nutna jest přítomnost aspoň polovičky ústavního počtu rádních.

Po ukončení voleb předseda schůzi zaprotokoluje a ohlásí výsledek voleb. Během 3 dní od prohlašení výsledků voleb muže $^1/_5$ ústavního počtu rádních vnésti povjatovému starostovi prostřednictvím vójta oduvodněný protest.

Ústavní počet rádních výnáší v obcích do 500 obyvatelů — 12 radních; od 500 — 1000 obyv. — 16, od 1000—15000 obyv. — 20, od 15000 — 20000 obyv. — 24 i více než 20000 obyv. — 30.

## Zápas za Pyrenejemi.

Zatím co my můžeme klidně slovy líčiti poměry ve Španělsku a uvažovati o příčinách španělských událostí, padají tam lidské životy a odehrávají se hrůzy, jaké zná pouze občanská válka, proti níž hrůzy války pravidelné jsou pouhým stínem. Je obtížno vyložiti dnes, kdy trvá občanská válka ve Španělsku, objektivně všechny příčiny a skutečnosti, které k ní vedly. Přidržíme se proto některých konstant španělského národního vývoje, které přivedly národ k současnému boji.

Španělská armáda hrála velkou politickou roli ve státě. Hrála ji tam po celé XIX. století. Již v prvém desetiletí tohoto století představují španělští důstojníci elitu národa. Tvoří pevnou síť, zachycující v jeden útvar celý národ. Král byl absolutitou a jeho zlořády plynoucí z této libovůle byly korigovány jediné vzpourami vojska.

Španělsko má tento vyjimečný ráz proto, že tam není středního stavu. Vlivem zvláštních vývojových podmínek existují jen dva extrémy, přílišné bohatství a nezměrná bída. Je tomu tak ve městech i na venkově. Rozdíly majetkové a socialní stojí tam proti sobě v propastné neslučitelnosti. Zvláštností je tam velmi silný proletariát zemědělský. Vrstva měšťácká byla a je ve Španělsku velmi slabá. Proto vojáci mají tak velký význam. Hnací silou jejich snah byla ztráta osad a bývalé mezinárodní prestiže.

Po krátkém období prvé republiky, (1873—1875) která skončila ve velikém chaosu, došlo k restauraci Bourbounů, a ti vydali novou ústavu. Ta trvala až do počátku republiky druhé v roce 1931. Občanské boje nejsou ve Španěl ku zvláštností. Možno říci, že tam trvá permanentní občanská valka, a to velice krutá.

Za Alfonse XIII. organisovalo se vojsko po vzoru syndikátů, v t. zv. juntách. Ty chránily jeho zájmy a sledovaly své politické cíle. Vidíme tedy, ža revoluční vření není jen skutečností Španělska republikánského, ale že jím byla nabita i perioda Španělska královského.

17. července v době povstání stála u vládního kormidla vláda, vyšlá v voleb únorových. V těchto volbách zvítězila levice a utvořila vládu t. zv. lidové fronty. Špavělské hnutí dělnické liší se od evropského tím, že je v něm silně zastoupen živel anarchistický. Zde jedině vystupují anarchisté jako živel politický. Při povstání asturských hornikn objevili se po prvé Marokánci ve Španělšku jako vojenský činitel. Tehdy došlo také k odstranění katalánského statutu, který povolila vláda Azaňova. Toto je velmi důležité, neboť v dalším boji ve Španělsku bude mít Barcelona rozhodující slovo.

Španělské dějiny XX. století zaznamenávají sta a sta vražd a j. krvavých incindentů. Španělsko nedospělo dosud k takovému politickému klidu, na jaký jsme zvykli na západě. Je v neklidném varu, mění se ze státu polofeudálního ve stát moderní. Hraje zde také důležitou roli povaha Španělů. Podřízení se jakémukoliv řádu je pro ně velmi těžké. V tom tkví síla španělského anarchismu, který musí být dříve překonán. Anarchisté již zavinili pád prvé republiky. Ve své politické teorii odmítají veškeru moc a hlásají vládu svobodných obcí, které navzájem jsouce spojeny, obejdou se bez ústřední moci. Vytvoření silné státní moci brání také bezmezný individualismus tak vlastní španělskému národu.

Co bude dále, nelze s určitostí říci. Rozhodně ale pád Madridu neznamená konec boje.

## Osvětová hlídka.

### Henryk Sienkiewicz.

(K 20-letému výročí jeho smrti.)

Kdo nezná toho jména a příjmení? Kdo z vás nezapomínal o všem při čtení jeho poutavých spisů? Zesnulý spisovatel H. Sienkiewicz napsal celou řádu románů a povídek. Byl známý celému světu. Mnoho jeho děl bylo přeloženo do cizích jazyků. Spisy Sienkiewicza čtou dospělí i mládež v Anglii Francii, Německu, Rusku. ČSR, Italii, Španělsku, Turecku, celé Americe, Australii a dokonce i v Číně a Japonsku.

Pro mládež Sienkiewicz navžpy pozůstane velkým spisovatelem. Nutno však pamatovati, že byl on nejlepším učitelem polského národa.

Učil on svůj národ, ještě tenkráte nacházející se v porobě, aby neklesal duševně, že rozhodně nastane doba vzkříšení Polska. Sienkiewicz vyděl nejen dobré stránky Poláků, ale též znamenitě rozuměl i jejich chybám a nedostatkům.

H. Sienkiewicz zemřel 15. listopadu 1916 r. ve Švýcarsku, nedočkal se samostatného Polska, nedočkal se splnění svých horoucích tužeb, uskutečnění své ideje, které zasvětil svůj celý život, svou bohatou literární činnost. Svůj lid miloval nade vše. Milujíc ho poukazoval mu jeho chyby, učil jak nutno jednati, aby celý národ stal se odvážným a potom i samostatným. Milujíce, válčil o duši Polska o jeho drahou zem. Sienkiewicz ve svých spisech zdůraznil také význam víry pro polský národ která v těžkých chvílích dějin dodávala mu sily v boji proti četnějšímu nepříteli, jak tomu bylo při obraně Čenstochovy.

Jak již výše bylo zaznamenáno, jméno Sienkiewicza jest známo v celém světě, všude jeho spisy mají vyjimečný úspěch a jsou ctěny s nechabuiícím zájmem. A to proto, že každý národ miluje a váží si hrdinství, ryzosti charakteru; každý národ ve svém srdci nosí víru v Boha. Úspěch H. Sienkiewicza vysvětluie se tím, že on důkladně pronikl do duše každého člověka. Sienkiewicz měl rád lidi a tou láskou mu odpověděli lidé celého světa. Sláva Sienkiewicze stale se slávou národa polského. Jeho spisy seznámily celý svět s hrdinským polským národem, s jeho slavnou historii. Příčinily se k tomu že o Polácích bylo mluveno za času poroby jako o zvláštním národě, plného tvůrčí iniciativy a touhy po samostatnosti. V srdci i paměti všech Poláků jméno H. Sienkiewicze bude věčně trvati.

I nám Čechům na Volyni záhodno dbati jest o to, aby každé v sebe menší knihovně byly spisy onoho znamenitého spisovatele. Tim samým prokažeme úctu jakou chováme vůči H. Sienkiewicze a současně i k polskému národu.

Dle polských pramenů upravil
Přítel.

## Svaz Národu
### starou českou myšlenkou.
### „Přítomnost“, Praha.

(Dokončení.)

Evropa stála tehdy na prahu reformace. Král Jiří žil časově mezi Husem a Lutherem. Západnická myšlenka císařská byla stejně v úpadku, jako uznání světské nadvlády papežské. Mnoho států bylo syto papežského vměšování do své politiky. Politická oposice proti Římu rostla.

Této nálady chtěl využiti Jiří Poděbradský, aby evropským mírovým spolkem vyřadil papeže z evropské politiky a mezinárodní vedení turecké války vložil do rukou světských knížat. Papež se měl omeziti na duchovní vůdcovství Západu a svou mravní vahou se zasaditi na prospěch evropského boje proti Turkům: aniž by však byl členem evropského spolku států.

Ani pro zvláštní postavení císařovo nebylo místa v tomto spolku. Císař měl náležeti spolku jako německý král, rovnocenný ostatním německým mocnářům, avšak předsednictví evropského svazu bylo přirčeno králi francouzskému.

Na něho se proto obrátilo české poselstvo s prosbou: „. . . nechať svolá král francouzský shromáždění křesťanských králů, na němž by se sešli sami nebo jejich radcové s plnou mocí na nrčeném místě a v určeném čase podle dobrého zdání francouzského krále.“

Kdyby byl král Ludvík přistoupil na tento návrh, aby svolal koncil knížát a s králi evropského Východu a ostatními knižaty Západu založil spolek států proti Turkům, byl by pravděpodobně nastal obrat ve světových dějinách. Avšak papežská diplomacie na francouzském dvoře nabyla vrchu. Doba nebyla zralá pro myšlenku velkého Husity; nebyla zralá pro sjednocení Evropy.

*

Plán Jiřího z Poděbrad má dva jasné cíle: zajištění míru mezi křesťanskými státy a společnou obranu Západu proti tureckému nebezpečí.

Za tímto účelem měl býti založen spolek všech křesťanských knížat a králů — francouzského, německého, italského a španělského. O Anglii a Skandinavii není v tomto plánu řeči.

Spolek se měl starati o to, aby se příště zabránilo všem zbytečným válkám. Zato se měli zavázati všichni členové spolku, že budou veškerou mocí potírati Turky, dokud nebudou vymaněny všechny křesťanské státy z tureckého područí.

Členové svazu se měli vzdát práva na samotné vedení války a rozhodnutí o válce a míru ponechati svazu. Měli převzíti neomezený závazek, že přenechají rozhodnutí o veškerých svých sporech orgánům spolku.

Za hlávní orgán spolku se považuje rada, která má po prvé zasedati v Basileji a potom vždy po pěti letech v jiném spojeneckém městě. Rada se skládá z hlavních plnomocníků členských států, kteří však nemají právo jednati proti pokynům svých knížecích velitelů. Hlasuje se podle narodů: každý národ má jen jeden hlas.

V čele této rady, která má za vzor poslední církevní koncily, je předseda. Spolek má vlastní pečeť a vlastní výsostné odznaky; rovněž stáb úřednictva, který se bere vždy ze země, v níž se koná zasedání rady.

Tato rada je nejvyšší instancí spolku: přijímá nové členy, mění stanovy, rozhoduje o válce a míru, o síle a zásobování spolkového vojska, vede válku a nakládá dobytými zeměmi. Kromě toho vymáhá spolkové daně, spravuje státní poklad a jmenuje spolkové soudce. Bez jakéhokoliv omezení je povolána, aby dávala zákony, uznají-li to členové za žádoucí. Základem této tvorby práva má býti právo přirozené.

Druhým orgánem spolku je spolkový soud. Sestává ze soudců a právníků a ma zejména nalézati ve sporech evropských vládců.

V tomto plánu, který daleko předbíhá svou dobu, jsou už obsaženy nejdůležitější prvky každého budoucího evropského spolku států: zajištění míru uvnitř, evropského kulturního společenství navenek; rozhodčí soud místo války; sankce proti rušiteli smlouvy, spolková armáda a spolkové finance; evropská rada a evropský spolkový soud; národní rovnoprávnost; společná zahraniční politika evropská; náběhy ke společnému právu.

Je významné, že tento plán nepochází od snílka básnika nebo myslitele, nýbrž od jednoho z nejvýznačnějších vládců a reálných politiků své doby: doznívajícího středověku.

---

## Dopisy.

### „11. listopad“ v Kupičově.

K oslavě tohoto slavného a významného dne, 18. výročí samostatnosti Polské ve spojení s jmenovaním gen. insp. Śmigłego-Rydza Maršálkem Polski, všechny zdejší české spolky spojily se v celek s místními úřady, by důstojně oslavily tento den.

Po slavnostních bohoslužbách v chrámech, jichž Spolky zůčastnily se jednotným, mohutným pochodem za zvuků hudby, průvod stanul před pomníkem Maršálka J. Pilsudského, kde za zvuků hymny vzdano Vůdci čest, načež odpoledne o 17 hod. spolky pořádaly společnou slavnostní akademii, k níž přednášky, básně a divadlo v jazycích polským i českým složil p. uč. K. Půlpytel.

Pěvecký sbor Ev. Mládeže, vedený p. B. Gregorem, zapěl několik písní polských i českých, přednášky a básně přednesla mládež ze všech spolků, divadlo sehrál Spolek Kat. Mládeže, z kapelníkem hasičského sboru p. Jos. Židlickým.

Vše se krásně vyjímalo, nálada byla tak povznesena, že po skončení Akademie stačilo říci „zapějme si Hej slované“ a již zazněla tato mohutným chorálem všemi účastníky bez rozdílu národnosti.

Na apel p. uč. Půlpytla o nutnosti silné Národní Obrany státu, utvořil se Komitét pro sbírku na Fond Národní Obrany která bude provedena v celé obci. Krásné výročí zakončilo se veselou taneční zábavou za účasti všech spolků i místního úřednictva.

**Ze Straklova.**

Naše osada v tomto roce oslavila svátek 28. října a 11. listopadu — tyto významné dni v životě národů českého a polského. 18-leté výročí prohlášení české samostatnosti oslaveno zkromně, vyslechnut aktuální referát br. starosty J. Suchéhoa příležitostně byla přečtena kronika naši sokolské jednoty sestavena br. vzdělavatelem Al. Křivkou, kde je podrobně vyličena její činnost za 5-let trvání.

Den 11. XI. t. r. byl všemi námi radostně uctěn. Bohoslužeb v chrámě Páně, při kterých přednesl pěkné kázaní místní o. duchovní M. Ivaskov, zúčastnily se hasiči a žactvo. Odpoledne v sále p. V. Čapka následovala slavnost zahájena proslovem p. učitele. Poté nasledovaly verše, výstupy a zpěv několika vlasteneckých písní. Během slavnosti žactvo se bavilo nenuceně a vesele pod zvuky hudby naší šmytčcové kapely. Většina občanů věnuje náležitou pozornost označeným významným dnům, co zasluhuje uznání. Vždyť naši povinnosti jest vychovati uvědomělé občany, u mláde generace, to je možné jen tenkráte, když sami osobně budeme jim sloužiti následování hodným příkladem.

**Z Michalovky.**

Každý čin jednotlivého člověka, směřující ku vzdělání a blahobytu naši menšiny vítáme s vděčnosti a radosti. Tim více však nás těší, když tuto snahu projevují celé skupiny, naše obce. Neboď zde ukazuje se krásnou vlastnost, kterou jest svornost. Vedle svornosti ve společných podnících musejí v čele býti lidé důvěryhodní, kteři nezklamou. V obci Z. třikráte zakládali kooperativ, který však vždycky po nějakém čase padl. Rovněž tak hospodářské družstvo. Příčina nezdaru nebyla tak v konkurenci jako ve vedení. Neměli v podnících lidi na slovo vzatých.

Věřím, že lepší budoucnost míti bude společná mlekárna otevřená u nás dne 5. května t. r. S jakou důvěrou přistupují občané za členy vidíme z toho, že v krátké době mlékárna získala kolem sta členů, kteří odevzdávají přes tisíc litrů mléka denně. Do výboru zvolení byli tito občané: Karel Hůlka, předseda; Alber Kubík, místopředseda; Jaroslav Rejchrt, pokladník. Přejeme si, aby nezůstalo při tomto podníku, ale aby se přistoupilo také k založení kooperativu, tak velice nutného u nás. Pokud víme taková konsumní družstva v jiných českých obcích dobře prospívají. Jistě i u nás najde dobrou půdu ku svému rozvoji. Práci a svornosti zdar!

M.

---

# Kronika.

**Zimní pomoc nezaměstnaným.**

Svaz zaměstnávatelů v průmyslu hornicko-hutnickým v porozumění se svazem zaměstnanců v hutnictví usnesly se, že v sobotu 21. listopada celodenní výtěžek uhlí bude věnován nezaměstnaným. Za ten den bylo vytěženo 87.230 tůn uhlí.

Povjatový komitét pro pomoc nezaměstnaným v Dubně sebral již podzimní pomoc 40.000 kgr. žita, 15 žel. vozů bramborů a 5000 zl. v hotovosti.

**Koloniální dni v Lucku.**

V rámci celostátní Kolonniálních dní“ konaly se v Lucku slavnosti při velké účasti veřejnosti volyňské.

Na katedrálním náměstí konala se velká manifestační schůze, které se zúčastnilo přes 1.000 osob. Jménem komitétu „Kolonialní dni“ pronesl řeč mjr. Jakubowský a kpt. rez. Tarnogórský. Byla schválena jednohlasně rezoluce, o nutnosti domáhání se kolonii pro Polsko.

**Zbírání lidových písní na Volyni.**

Kuratorium Luckého školního okruhu v Rovně na začátku letošního roku sebralo přes 300 lidových písní z jižní Volyně, které byly nahrány na fonografické desky. Jsou to většinou písně obřadní t. z. „wieśnianki“, „dożynkowe“, „szczodrywki“, svatební a jiné.

**Laureáti Nobelovy ceny míru na rok 1936 i 1935.**

Norská sněmovna se usnesla uděliti cenu míru za 1936 rok argentinskému mín. zahr. Lamasovi a za rok 1935 německému spisovateli Ossietzkému.

**Boje o Madrid.**

Dělostřelba, kterou Francovy oddíly v průbědu celé neděle zmahaly posice vládní milice na severu města, byla velmi účinnou. Severní nádraží a četné vlaky byly zničeny. V noci byla celá městská čtvrť, prostírající se od nádraží až k věznici, vyklizena. Civilní obyvatelstvo prchlo, když se ukázalo, že palbá dělostřeleckých baterií zlomilo odpor vládní milice. Povstalecké oddíly posunuly své posice blíže k

---



konec. K podzimu se chystají někam na jih, pojedeš s nimi a po novém roce bude sňatek. To se nesmí změniti. Arture, pověz mi, nemáš rád snad jinou?“, otázala se náhle, snífživši hlas a upřeně se naň zadívala.

Trhl sebou a chvíli nerozhodně snesl pohled tetin.

„A kterak jsi na takovou myšlenku přišla?“ ptal se udiveně.

„Když sis tak stýskal, že Alice není podle tvé chuti a líčil jsi, jakou ženu by sis přál, napadlo mi, že snad máš nějaký ideál. Vzpomínej si a poctivě mi vše řekni. Věřím ti, že se ti nic špatného nemůže líbiti a že by snad byl ještě čas, aby se vše mohlo změniti. Nu, mýlila jsem se?“

„Mýlila, si-se tetinko,“ pravil rázně. „Mé srdce je volné a co jsem říkal, bylo pouze jakési horování, jakési nutné přiznání se, jak myslím a cítím. Vezmu si Alici, protože bych těžko našel jinou, která by byla lepší.“

„Také si tak myslím. Nu, jen když se nestalo nic horšího, tohle všecko pomine a jednou budeš se svým obavám smát. Vidiš, také na tvou budoucnost často přemýšlím a mám starosti. Je dobře, když jeden druhému občas všecko, co ho tlačí, sdělí. Až bude Alice tvou paní, budu ji míti pod dohledem a povedu ji, abys toho sňatku nelitoval.“



dcera dostane čestného a hodného muže, jakého by těžko dostala. Nezlob se tetinko, ale nemohu si pomoci, nesnesu poručníkování takových lidí, jako je Rotborn.“

„Sneseš,“ tvrdila umíněně. „Žena tě změní, musíš potom dělati, co si bude přáti.“

„Možná,“ řekl pochmurně, „ale to musí také ona velmi hodná, musí mě naučit, abych jí měl upřímně rád a zdá se mi, že Alice takovou nebude.“

„Myslím přece, že máš Alici rád,“ řekla teta zvědavě. „Taková milá, sličná bytost musí lásku mužovu vzbudit. Či se ti Alice snad přestala líbit?“

„Dokonce ne, je půvabná, má krásnou plet, ohnivé očí, pěknou postavu, ale něco jí schází. Nevím sám, co to je. Zdá se mi, že má málo ducha, že se považuje za modlu, které nutno se klaněti, ale sama necítí žádných povinností vůči druhému. Je příliš zhýčkaná a příliš domýšlivá a takové bytosti těžko přinášejí oběti.“

„Divím se čím dále tím více. Čeho vlastně žádáš od své budoucí paní?“

„Málo a mnoho. Aby mi byla ženon. V tom slově spočívá tajemství spokojeného života. Ona musí věnovat se cele mně, abych také já se jí věnoval cele. Ona musí býti mým nejlepším přítelem, k němuž bych se

věznici. Manévr byl proveden velmi opatrně, neboť v okolí věznice si milice zařídila dokonalý obranný systém. V universitním městě se bojovalo po celý den. Silné oddíly vládní milice se snažily zahnati na útěк velmi dopředu posunutou posici povstalců.

### Španělské vládní loďstvo bylo napadeno torpédy ponorek.

Španělske ministerstvo námořnictví oznamuje: V neděli o 9. hod. ranní podniklo několik ponorek útok na španělské válečné lodi v přístavu cartaghenském. Křižník „Cervantes“ byl zasažen torpédem a poškozen. Jiné torpédo proletělo v těsné blízkosti torpédoborce „Mendez Munez“, ale nepoškodilo jej. Je záhada či to jsou ponorky, když povstalci ponorek nemají.

### Německo a Italie uznaly vládu Francovu.

Italská vláda uznala vládu generála Franca, odvolala svého chargé d'affaires, pověřeného u madridské vlády a jmenovala nového spravce vyslanectví u vlády generála Franca.

Německá tisková kancelář oznamuje: Jelikož vláda generála Franca obsadila většinu španělského státního území a jelikož události posledních týdnů stále zřetelněji ukazují, že v ostatních částech Španělska nelze mluviti o vykonávání odpovědné vládní moci, rozhodla se říšská vláda uznati vládu generála Franca a pověří u jeho vlády chargé d'affaires k zahájení diplomatických styků. Nový německý chargé d'affaires odebere se co nejdříve na místo své působnosti, do sídla vlády generála Franca.

Chargé d'affaires bývalé španělské vlády v Berlině opustil již počátkem listopadu z vlástního rozhodnutí Berlín.

### Přece společný postup vůči Berlínu?

Ve věci protestu proti německému činu — vypovězení ustanovení versailleské smlouvy o mezinárodním plavebním režimu po řekách v Německu — vyčkává francouzská vláda stále zbývajících odpovědí interesovaných států, jichž se dala diplomatickou cestou dotázat. Kromě odpovědi Jugoslavie očekává stále definitivní odpověď Anglie, na jejímž konečném stanovisku záleží stejně jako jiných států. Na francouzských úředních místech není ještě úplně vyloučena možnost společného zákroku v Berlině.

### Dr. Schacht u presidenta Kemala Atatürka.

President Turecké republiky Kemal Atatürk přijal presidenta Říšskoněmecké banky a ministra národního hospodářství dr. Shachta za přítomnosti zahraničního ministra Ruzdi Arase a tureckého ministra národního hospodářství.

### Devět rozsudků smrti v Rusku bylo už vyneseno.

Z Novosibirska se oznamuje: Všech devět obžalovaných „záškodníků“ bylo odsouzeno k smrti. Mezi nimi je také německý důlní inženýr Stickling. Německý konsul v Moskvě protestoval u sovětské vlády a žádal, aby bylo včas zajištěno provedení žádosti o milost.

### Velká stávka námořníků v Americe.

Ke stávce námořníků přidali se nyní také lodní důstojníci v počtu asi 4000 osob, z toho 2000 v samotném New Yorku. Kromě toho ohlásily záměr připojiti se ke stávce také organisace kapitánů, kormidelníků a lodních inženýrů. Stávka trvá dnes již 26. den.

### Konference pro americký mír v Bnenos Aires zahajena.

V neděli 22.XI. byla zahájena za účasti delegátů z 8 amerických států národní konference pro americký mír. Promluvily zástupci Argentiny, Spojených států a republiky Chile.

### Nezaměstnanost v USA klesla na třetinu.

Ve zprávě výboru pro nezaměstnanost při obchodní komoře americké se uvádí, že od března 1933 se dostalo práce nejméně $8^1/_2$ milionu nezaměstnaným osobám. Dnešní stav nezaměstnanosti ve Spojených státech se odhaduje na méně než 4 miliony osob.

## Hospodářský zpravodaj.

### Luther Burbank.

V Kalifornii zemřel před deseti lety Luther Burbank, 77 letý stařec, kterému může být i mnohý náš zemědělec vděčný. Burbaok byl kouzelníkem, jinak nelze jeho činnost nazvati. Byl králem zahradníků a pěstitelů. On usvědčil z nepravdy přísloví: „Není růže bez trní“ — neboť jeho růže měly obrovské hlízy — známý druh

98

mohl obraceti nejen v radostných, ale také těžkých chvílích s plným vědomím, že se mnou cítí. Bude-li takovou, stane se ze mne nejšosáčtější manžel, právě jako ze strýčka.“

Poslední věta udusila tetin rozhorčený výbuch, k němuž se již chystala. Spokojený úsměv objevil se jí na tváři a pohled očí změkl.

„Jsi příliš nenasytný. chceš mnoho najednou. ačkoliv ti pro to, co jsi řekl, nemohu zazlívati,“ pravila s mateřskou domluvou. „My jsme se s Robertem sice také před svatbou jeden druhému líbili, ale 'teprve potom jsme se naučili jeden druhého dobře znát a míti rád. U vás to bude také tak, jen si na mne vzpomeň.“

„Je mi líto že nemohu s tebou souhlasiti,“ pravil s povzdechem. „My se s Alicí nemáme ještě teď radi a jak ji znám, ona ani po tom netouží.“

„Neurážej jí, nerozumíš ženskému srdci.“

„Promiň, tetinko, snad rozumím víc, než se ti zdá. Vím, že se jí líbím, protože jsem mladý, že mám dobré jméno, že jsem své mládí neprohýřil a neklame- li mě zrak, tedy také proto, že mne považuje za vašeho dědice. To všecko jsou zevnější vlastnosti a povrchní city, které s niterným životem nejsou ve spojení. Kdo chce býti živ opravdově a

99.

hluboce, tomu to musí býti dáno, ten musí cítiti potřebu takového života. A tuto potřebu Alice nemá. Jí dostačí zevnějšek, ona potřebuje změnu. Až bude tek stará jako ty, ještě bude jezdit po světě, po lázních a pořádat zábavy, při nichž bý své stárnoucí srdce ohřála.“

Rozhovořil se ku podivu vřele a hraběnka nebyla s to se naň hněvati. Milovala Artura jakousi hlubokou láskou krve a když teď pronášel své obavy, v duchu pocítila úzkost, aby nešťastný hoch neměl snad pravdu.

„Poslouchám tě všecka udivena a víš, co si myslím? že není dobře mladého muže ve tvém věku nechávati o samotě. Ty patříš do hlučného života a hlavně na blízko své nevěsty. Ještě dnes napíši Rotbornovým, aby sem přišli, nebo musíš ty k nim.“

„Jen to ne, tetinko,“ prosil uleknutě. „Prosím tě, popřej mi svobody, dokud ji mám. Jsem u vás tolik spokojen, že mi často připadá, jak budu moci bez vás býti živ. Víš, že Rotbornovi přivezou s sebou plno služebnictva, že zvou známé, dělají výlety, zkrátka, že se všechno na ruby převrátí. Aspoň měsíc svobody mi ještě popřej.“

„Neměla bych býti k tobě tak slabá, ale buďsi, počkám ještě měsíc. Potom však bude

„Burbanovky“, on stvořil i takový zázrak jako je jablko bez jader, ač všichni učenci světa volali, že je to nemožno.

Vypěstil více rostlinných druhů než kdo jiný na světě. „Burbankův brambor“ přinesl Americe 20 milionů dolarů ročního přírůstku na národním jmění — a stát musil sám s pomocí mecenášů utvořiti společnost, která by se starala o rozšíření a využití Burbankových objevů.

Burbank byl od mládí více nemocen než zdráv. Lékaři mu několikrát vypočítali jeho život již jen na pár měsícu — a Burbank se dožil 77 let. Začal studovati lékařství a onemocněl slunečním úpalem, že jeho život visel na nitce. Bylo mu 26 let, když více mrtev než živ odešel do Kalifornie jako zemědělský nádeník. V Kalifornii čistil drůbežárny, aby si vydělal chleba. Konečně byl přijat za výpomocného dělníka do ovocné školky. Vydělal si tolik, že musil spát ve skleníku, protože mu na byt nezbylo. Dostal znovu horečku a div z ní neumřel. Zachránila ho jakási dobrá paní, která mu nosila denně litr mléka. Pak našel lepší místo. Spořil — a založil si vlastní školku.

Jeho školka zkvétala. Svět věděl o „Burbankově pokusné farmě“ v Santa Rosa v Kalifornii. Co všechno vykouzlil za těch padesát let! Květiny měnily barvu podle jeho přání, ovoce rostlo do úžasných rozměrů a chuti pod jeho rukama. Obilí, zelenina, vše... Stal se profesorem university — a nevychodil ani nejnižší školu. Psal knihy, které četl celý svět. Rozuměl rostlinám lépe než lidem. Žil tolik pro rostliny.

## CENY OBILI.

Záznam 20 XI. soukromého obchodu— zač kupuje.

| | | |
|---|---|---|
| Žito | zl. 15.25 | za 100 kg |
| Pšenice | „ 21 20 | „ |
| Ječmen | „ 18.75 | „ |
| Oves | „ 14.50 | „ |
| Hrečka | „ .— | „ |
| Proso | „ .— | „ |
| Řepák | „ 45.50 | „ |
| Hrách | „ .— | „ |
| Fasole | „ 21.00 | „ |
| Mák | „ 88.00 | „ |
| Jetel | „100.00 | |

## Z Chmelného trhu.

### CHMEL.

**Žatec, dne 20. listopadu 1936.**

Poptávka po žateckém chmeli trvai v uplynulém týdnu a kupovaly se v některých dnech prima chmele za ceny 1.100. — až 1.200. — Kč, v jiných zase střední chmele za ceny 700. — až 750. — Kč. Nákupy byly převážně pro cizinu. Při klidné tendenci jsou ceny nezměněné pevné a pohybují se v rozpjetí Kč 700. — až 1.200. — za 50 kg.

Za říjen vyvezlo se 48.560 cel. centů a 50 kg chmele v hodnotě 47.1 mil. Kč. Loni bylo vyvezeno jen 22.964 c. c. v hodnotě 39.9 mil. Kč. Z letošního říjnového vývozu šla celá čtvrtina do Spoj. států severoamerických, které v důsledku své vlástní slabé sklizně a stále stoupající spotřeby chmele koupily v Evropě velká kvanta chmele. Celkem od počátku sezony bylo vyvezeno již 67.378 c. c. (loni 31.638 c. c.).

Český odbor Jednoty chmelařské v Žatci.

Adresa redakce a administrace: Kwasiłów na Wołyniu. Tiskne a vydává Vydavatelství a tiskárna „Hlas Volyně“ spol. s r. o. Odpovědný redaktor V. Perný. Roční předplatné 10 zl., čtvrtletně — 3 zl. Do zahraničí o 5 zl. ročně více. Cena inserátu: vel. 1/12 zadních stránek 6 zl. za jednu. V předu o 50% dráže. Při delší inserci značná sleva.